

Uzasadnienie

do projektu Uchwały Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Opieki Wytchnieniowej w Gminie Kędzierzyn-Koźle na lata 2021-2023

Uzasadnienie prawne:

Niniejsze opracowanie stanowi program osłonowy w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).

Zapewnienie wsparcia w zakresie usług opieki wytchnieniowej wprost wpisuje się w główny cel powstałego w dniu 1 stycznia 2019 r. państwowego funduszu celowego – ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 z późn. zm.), którego instrumentami realizacyjnymi są programy: *Opieka wytchnieniowa*, *Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej*, *Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych*, *Centra opiekuńczo-mieszkalne*. Obowiązek wsparcia rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych przez samorząd terytorialny wynika z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329), której aktem wykonawczym jest *Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”* uwzględniający opiekę wytchnieniową jako mechanizm odciążenia rodziców lub opiekunów osób niepełnosprawnych.

Ponadto w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kędzierzyn-Koźle na lata 2021-2025* uwzględniono opiekę wytchnieniową, zarówno na poziomie kierunków działania, gdzie rodziny osób z niepełnosprawnością uznano za grupę docelową interwencji oraz zaakcentowano potrzebę opracowania programu opieki wytchnieniowej jako systemowego mechanizmu rozwoju usług odciążających (Uchwała Nr XXXII/343/21 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kędzierzyn-Koźle na lata 2021-2025).

Uzasadnienie merytoryczne:

Przyjęcie przez Gminę Kędzierzyn-Koźle Programu Rozwoju Opieki Wytchnieniowej w Gminie Kędzierzyn-Koźle na lata 2021-2023, zwanego dalej Programem, stanowi systemowe rozwiązanie zmierzające do poprawy sytuacji rodzin, w których realizowana jest opieka nad osobami zależnymi, tj. osobami z niepełnosprawnością lub osobami doświadczającymi pokrewnych problemów wynikających z wieku i/lub choroby. Opieka wytchnieniowa, określana także (krótką) przerwą wytchnieniową to ważny aspekt funkcjonowania rodziny, w której realizowany jest obowiązek opieki nad osobą zależną, pozwalający wszystkim jej członkom wypełniać w pełniejszy sposób role społeczne.

Opieka wytchnieniowa ma na celu odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób zależnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach bądź zapewnienie czasowego zastępstwa, co pozwoli zyskać czas na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej może służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby zależnej w sytuacji, gdy opiekunowie tymczasowo z różnych powodów (np. dla poratowania zdrowia) nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. Opieka wytchnieniowa daje duże szanse na wzmocnienie osobistego potencjału członków rodzin czy opiekunów zaangażowanych w sposób stały w codzienne wspomaganie „podopiecznych” oraz ograniczenie wpływu na ich kondycję psychofizyczną, wiążących się z tym obciążeń. Jest to istotne z uwagi na fakt, iż osoby te są w dużej mierze zdane na własne zasoby ze względu na utrudniony dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego oraz wsparcia pozwalającego na podnoszenie swoich umiejętności w zakresie sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Program został przygotowany jako innowacyjne rozwiązanie, wychodzące naprzeciw istniejącym potrzebom lokalnym oraz trendom w zakresie polityki społecznej. Powstał jako efekt udziału Gminy Kędzierzyn-Koźle w projekcie pn. *Model tworzenia lokalnych programów opieki wytchnieniowej* realizowanym w ramach Osi priorytetowej: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program przygotowano w oparciu o analizę danych zastanych (*desk research*), badania ilościowe realizowane wśród opiekunów osób zależnych, konsultacje z interesariuszami funkcjonującymi w bliższym i dalszym otoczeniu. Zrealizowane prace pozwoliły wypracować Program obejmujący trzyletnią perspektywę, będący zarazem otwarciem dla rozwoju usług z zakresu opieki wytchnieniowej, gdyż przedmiotowa problematyka stanowi nowość zarówno dla Gminy Kędzierzyn-Koźle, jak i w szerszym ponadlokalnym, a nawet krajowym ujęciu.

Program finansowany będzie z różnych źródeł (środki gminy oraz środki pozyskane z funduszy zewnętrznych tj. programy rządowe, pozarządowe, środki unijne). Poszczególne działania realizowane będą w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych budżetach poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy, Powiatu czy też organizacji.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

**Z up. PREZYDENTA MIASTA
Kędzierzyn-Koźle**

**Artur Maruszczak (-)
ZASTĘPCA PREZYDENTA
ds. Gospodarki Przestrzennej
i Inwestycyjno-Remontowej**